

สภาพปัญหา และวิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน
กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราณ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล
อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

THE PROBLEM STATE AND METHODS FOR RAISING CROSSBRED BEEF
CATTLE IN OIL PALM PLANTATION A CASE STUDY THUNG PRAN
BEEF CATTLE GROUP MOO. 4 BAN TUN SUB-DISTRICT, CHA-UAT
DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

สุรศักดิ์ รอดหยู
จิตติมา ดำรงวัฒนะ
บุญยิ่ง ประทุม
อุดมศักดิ์ เดโชชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน วิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน และแนวทางส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษากลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราณ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน พบว่ามีปัญหาดังนี้ 1.1) เกษตรกรใช้ต้นทุนสูงเพื่อซื้อสายพันธุ์โคเนื้อ 1.2) ขาดความรู้ในการผสมพันธุ์โคเนื้อ 1.3) มีปัญหาตามฤดูกาล เช่น หนาวแล้งขาดหญ้า ช่วงฝนตกน้ำขังนาน อาจทำให้เกิดโรคเท้าเปื่อย เป็นต้น 1.4) เกษตรกรขาดความรู้ในการป้องกันโรคระบาด 2) วิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน พบว่า มีวิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมดังนี้ 2.1) คัดเลือกสายพันธุ์ โคเนื้อที่มีลักษณะสมบูรณ์ตามโครงสร้าง เช่น มีขนาดที่ใหญ่ เป็นต้น 2.2) การจัดโรงเรือนต้องมีลักษณะโปร่ง ไม่มีน้ำท่วมขัง และต้องห่างไกลชุมชน 2.3) ควรให้กินหญ้าตามธรรมชาติควบคู่กับอาหารเสริม 2.4) มีหญ้าเต็มในภาชนะตลอดเพื่อเลี้ยงโคขุน 2.5) ให้โคพักผ่อนเต็มที่ ใช้ยาขับถ่ายพยาธิ และยาบำรุงทุก 6 เดือน 3) แนวทางส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน พบว่า มีแนวทางดังนี้ 3.1) มีแนวทางจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ช่วยส่งเสริมความรู้การผสมเทียม และการขยายพันธุ์ลูกผสม 3.2) มีแนวทางการส่งเสริม

การสร้างสุขลักษณะของโรงเรือน 3.3) มีแนวทางการส่งเสริมการให้อาหารและยารักษาโรคตามช่วงฤดูกาล 3.4) มีแนวทางส่งเสริมการจัดอบรมความรู้วิธีการเลี้ยง และป้องกันโรคระบาด
คำสำคัญ: โคเนื้อพันธุ์ลูกผสม, สวนปาล์มน้ำมัน, บ้านตุล

Abstract

The objectives of this research article were to: the Problem State raising crossbred beef cattle in oil palm plantation. Methods for raising crossbred beef cattle in oil palm plantation. And Guidelines for promoting raising crossbred beef cattle in oil palm plantations. A Case Study Thung Pran Beef Cattle Group Moo. 4 Ban Tun Sub-District, Cha-uat District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand. This research had used qualitative research methodology. The research found that 1) the problem state raising crossbred beef cattle in oil palm plantation. The problems were found to be as follows: 1.1) Farmers use high costs to buy beef cattle breeds. 1.2) Lack of knowledge in breeding beef cattle. 1.3) Seasonal problems such as drought, lack of grass, long rainfall, may cause foot stomatitis, etc. 1.4) Farmers lack knowledge in preventing plague. 2) Methods for raising crossbred beef cattle in oil palm plantations. It was found that there were methods for raising crossbred beef cattle as follows. 2.1) Select the meat cattle breeds that are complete according to the structure, such as large size, etc. 2.2) The arrangement of the house must be airy. There's no flooding, and it's far from the community. 1.3) Natural grass should be eaten alongside supplements. 1.4) There is grass filled in containers throughout to feed fattening cattle. 1.5) Give cattle full rest, use deworming drugs and tonics every 6 months. 3) Guidelines for promoting raising crossbred beef cattle in oil palm plantations. Found that the guidelines are as follows. 3.1) Guidelines from livestock officials to promote knowledge of insemination and hybrid propagation. 3.2) There are guidelines for promoting the hygiene of greenhouses. 3.3) There are guidelines for promoting feeding and medicines according to the seasonal period. 3.4) There are guidelines for promoting training on how to feed and prevent plague.

Keywords: Raising Crossbred Beef Cattle, Oil Palm Plantation, Ban Tun

บทนำ

อุตสาหกรรมโคเนื้อของไทย แม้ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าไม่สูงนักเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ แต่ถือได้ว่ามีความสำคัญเช่นเดียวกัน และรัฐบาลหลายยุคหลายสมัยที่ผ่านมาได้ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด เดิมการเลี้ยงโคของไทยเป็นการเลี้ยงเพื่อใช้งานในการทำการเกษตรเป็นหลัก เมื่อใช้งานจนหมดอายุจึงปลดจำหน่ายเป็นโคเนื้อ ต่อมาเมื่อมีการนำเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น เครื่องไถดิน พรวนดินหรือนวด ซึ่งง่ายต่อการดูแลและใช้งาน ได้ตลอดเวลาไปใช้มากขึ้น ทำให้การใช้โคเพื่อใช้งานทำการเกษตรลดน้อยลงเป็นลำดับ ปัจจุบันรูปแบบการเลี้ยงโคได้เปลี่ยนมาเป็นการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นโคเนื้อ ทั้งนี้เพราะความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์เพิ่มสูงขึ้น ทั้งจากความต้องการของประชากรในประเทศเองและของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ลักษณะการเลี้ยงจะเป็นการเลี้ยงครั้งละหลาย ๆ ตัว และมีรูปแบบเป็นฟาร์มมากขึ้นในขณะเดียวกันรัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ และเป็นโครงการหนึ่งในแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร โดยหวังจะให้การเลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อทดแทนการลดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังข้าวนาปีในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม อาจกล่าวได้ว่าจากปริมาณความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการส่งเสริมจากรัฐทำให้ในปัจจุบันเกษตรกรหันมาเลี้ยงโคเนื้อเพื่อการค้ากันมากขึ้น (ถาวร ถมมาลี และคณะ, 2553)

การเลี้ยงโคเนื้อนับเป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับเกษตรกรในปัจจุบัน เพราะความต้องการในการบริโภคเนื้อวัวในประเทศและการส่งออกยังคงมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในเมื่อมีตลาดรองรับเป็นกลุ่มผู้บริโภคจำนวนมาก รวมถึงทั้งภาครัฐบาลและหน่วยงานเอกชนก็มีนโยบายสนับสนุน เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อหันมาสนใจสำหรับผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงโคเนื้อจึงนับว่าสดใสมาก

ชุมชนบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสวนปาล์มน้ำมัน และมีการประกอบอาชีพเสริม คือ การเลี้ยงโคเนื้อในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อสร้างรายได้เสริมแก่ครอบครัว โดยการเลี้ยงปล่อยให้โคกินหญ้าในสวน จากการเลี้ยงโคเนื้อเกษตรกรยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อ ไม่ว่าจะเป็นโรคระบาด ปัญหาด้านการผลิตที่ต้องมีงบประมาณในการซื้อพ่อแม่พันธุ์คุณภาพดี รวมถึงอาหารที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อ คือ หญ้า ซึ่งในช่วงฤดูฝนจะประสบปัญหาหญ้าสดไม่เพียงพอ หรือฤดูแล้งหญ้าแห้งตาย เป็นต้น (ภัทรพงศ์ แสนศาลา, 2556) จากเหตุดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาต้องการศึกษา สภาพปัญหา และวิธีการเลี้ยง โคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยที่ทาวิจัยฉบับนี้จะได้ทราบถึงวิธีการเลี้ยง โคเนื้อ สภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อ ตลอดจนแนวทางการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน

กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน จังหวัด นครศรีธรรมราชต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน จังหวัด นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาวิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษากลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน จังหวัด นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษากลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน จังหวัด นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดไว้ ดังนี้

1. ประชากร

กลุ่มที่ 1 กลุ่มคณะกรรมการกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด จำนวน 14 คน ดังนี้

- 1) นายสมพร ทองอำนาจ 2) นายไพโรจน์ พงศาปาน 3) นางสมจิตต์ ชูนาคา 4) นางสาว สีนาง รักษาชล 5) นายจรูญ จิตพล 6) นางสมศรี พลสวัสดิ์ 7) นายเนาว์ รักษาชล 8) นายบุญทิน เรือง พุม 9) นายอภิชัย รอดหยู 10) นายเสรี น้ำดำ 11) นายเล็ก หวันแสน 12) นายธงชัย รักษาชล 13) นายวิรัช หนูจัน และ 14) นางสาวสุพรรณีย์ เรืองพุม

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 8 คน ดังนี้ 1) นายประชา คงโอ (หัวหน้าปศุสัตว์อำเภอลำดวน) 2) นายปรามิทธิ์ หนูนุ่ม (เจ้าพนักงานสัตวบาล) 3) นายสมชาย รอดหยู (กำนันตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน) 4) พันตำรวจเอกพิทักษ์ คลังจันทร์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตุล) 5) นายธัญญวัฒน์ แสงวิเชียร (ผู้รับซื้อโคเนื้อ) 6) นายสมทบ สระโพธิทอง (ผู้รับซื้อโคเนื้อ) 7) นางจิรา รักษาชล (เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารโค) และ 8) นางสาวอารีย์ ชูนารา (เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารโค)

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2.1 ผู้วิจัยถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เตรียมตัวศึกษาทำความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษากำหนด วิธีการและประเด็นที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านตรงตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย (สุภางค์ จันทวานิช, 2549)

2.2 แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ในประเด็นตามวัตถุประสงค์ คือ สภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน วิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน และแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ชัดเจน และมีความถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ (สุภางค์ จันทวานิช, 2549)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เป็นการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่ควบคุมเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง โดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ

3.2 การศึกษาภาคสนาม เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาที่ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้เป็นแนวทางในการแสวงหาความจริงที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา และวิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง (สุภางค์ จันทวานิช, 2549)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูล หรือการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่าง และการศึกษาภาคสนาม เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา และนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษากลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราด หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 ปัญหาด้านพันธุ์โค พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ยึดติดกับการเลี้ยงโคเนื้อแบบดั้งเดิมไม่มีต้นทุนใน การซื้อพันธุ์โคเนื้อมาเลี้ยง การผสมพันธุ์โคเนื้อขาดความรู้ในด้านการผสมพันธุ์โคเนื้อใช้วิธีการผสมพันธุ์โคเนื้อโดยใช้โคเนื้อที่มีอยู่มาผสมพันธุ์กันเอง ทำให้เกิดปัญหาเลือดชิดและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการผสมพันธุ์โคเนื้อ

1.2 ปัญหาด้านผลกระทบจากฤดูกาล เช่น ในช่วงหน้าแล้งทำให้ขาดแคลนหญ้าในการเลี้ยงโค ในช่วงหน้าฝน ที่มีฝนตกหนัก น้ำท่วมขังทำให้โคต้องยืนแช่น้ำเป็นเวลานาน ทำ

ให้เกิดโรคเท้าเปื่อยได้ ฝนตกทำให้เกิดชะล้างของสารเคมีลงสู่ น้ำ และพืชที่โคกิน ทำให้เกิดอันตรายได้

1.3 ปัญหาด้านโรคระบาด จะเกิดโรคระบาดในช่วงหน้าฝน เช่น โรคเท้าเปื่อย ระบาด เกษตรไม่มีการป้องกันโรคระบาดอย่างถูกวิธี จะปล่อยให้โคเนื้อออกหากินตามธรรมชาติในสวนปาล์ม บางครั้งอาจมีเชื้อโรคต่าง ๆ ซ่อนอยู่ เกษตรไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรค แกะโค ทำให้ไม่มีภูมิคุ้มกันโรค เกิดโรคระบาดต่าง ๆ ได้

ภาพที่ 1 แสดงแม่พันธุ์โค
พื้นเมืองที่มีรูปร่างเล็ก

ภาพที่ 2 แสดงฝนตกทำให้น้ำ
ท่วมสวนปาล์ม

ภาพที่ 3 แสดงโคเป็นโรคเท้า
เปื่อย

2. วิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราน หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

2.1 การคัดเลือกโคเนื้อมาเลี้ยง การเลือกโคเนื้อต้องเป็นโคที่สมบูรณ์มีลักษณะโครงสร้างที่ดี และใหญ่ และโคไม่มีความบกพร่องทางร่างกาย การเลือกโคเพื่อมาทำแม่พันธุ์ ควรเลือกแม่โคที่ให้น้ำนมลูกดี เพราะตอนให้นมลูก ๆ จะสมบูรณ์ ในการเลือกซื้อโคเข้ามาขุน ควรจะพิจารณาเลือกซื้อพันธุ์โคที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโคขุนด้วย พันธุ์โคที่เหมาะสมในการนำมาขุนควรเป็นโคลูกผสมที่มีสายเลือดโคยุโรปอยู่ในช่วง 50 - 62.5% เพราะพบว่าโคที่มีสายเลือดของโคยุโรปอยู่สูงกว่านี้ จะมีปัญหาในการเลี้ยงในสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

2.2 การจัดการโรงเรือน จะต้องตั้งอยู่ห่างจากชุมชน เนื่องจากกลิ่นของมูลโคอาจรบกวนเพื่อนบ้านได้ และคอกของโคจะต้องไม่มีน้ำท่วม ซึ่งอาจทำให้โคเกิดโรคได้ และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง คอกควรมีลักษณะโปร่ง ไม่ทึบ มีหลังคาเพื่อป้องกันฝน

2.3 การให้อาหาร โดยปล่อยให้โคกินหญ้าในพื้นที่สวนปาล์มของผู้เลี้ยงเอง หรือในสวนที่มีหญ้าสำหรับโคกินได้ และให้อาหารเม็ด และอาหารเสริมควบคู่กันไป เพื่อเพิ่มโปรตีนให้กับโคเนื้อ นอกจากนี้ในช่วงฤดูฝน น้ำท่วม ทำให้หญ้าตาย ผู้เลี้ยงโคเนื้อจะให้โคกินฟางอัดก้อนแทนหญ้าสด

2.4 การให้น้ำ สำหรับโคที่ปล่อยในสวนนั้นจะหากินเองในสวนปาล์ม สำหรับโคที่พบไปผูกก็ให้กินตอนเที่ยง และตอนเย็น ส่วนสำหรับโคที่นำมาขุนเพื่อจะขายนั้น ก็ให้กินตลอด โดยใส่ภาชนะไว้เพื่อให้โคกินได้ทั้งวันทั้งคืน

2.5 การดูแลเลี้ยงดู กระบวนการเลี้ยง คือ การให้น้ำ ให้อาหารให้โคอิ่มตลอดทั้งวัน ตามที่โคต้องการ เพื่อให้โคโตเร็วให้โคพักผ่อนได้เต็มที่ ใช้ยาบำรุง ยาถ่ายพยาธิให้โคทุก 6 เดือน และยาไว้สำหรับโคเกิดป่วยขึ้นมา และให้แร่ธาตุให้โคกินอย่างสม่ำเสมอ คอกโคมีความสะอาด ถูกหลักสุขาภิบาล

ภาพที่ 4 แสดงลักษณะรูปร่างของพันธุ์โคเนื้อ

ภาพที่ 5 แสดงที่ตั้งของโรงเรือนที่อยู่บนที่โคก

ภาพที่ 6 แสดงน้ำสำหรับโคดื่ม

ภาพที่ 7 แสดงหญ้าที่ใส่ไว้เพื่อให้โคได้กินตลอดเวลา

3. แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราดน หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำทะลุ จังหวัดนครราชสีมา

3.1 การพัฒนาสายพันธุ์ ควรมีการสนับสนุนพันธุ์โคเนื้อลูกผสมให้แก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้น เพราะมีเกษตรกรบางส่วนมีความต้องการโคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองมาผสมกับพันธุ์ลูกผสม แต่ไม่มีทุนซื้อพ่อพันธุ์โคเนื้อ หรือนำน้ำเชื้อลูกผสมมาใช้ในการผสมเทียม มีการอบรมเกี่ยวกับการผสมเทียมพันธุ์โค เพื่อจะนำความรู้มาใช้ทำเองได้ ให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มาช่วยพัฒนาสายพันธุ์ โดยการผสมเทียม หรือการใช้พ่อพันธุ์ในการผสม

3.2 การพัฒนาโรงเรือนที่ถูกต้องลักษณะ โรงเรือนให้อยู่ในที่สูง มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีน้ำท่วมขัง หรืออยู่ในที่อับเปียกชื้นอยู่ตลอดเวลา โรงเรือน สร้างให้เหมาะสมกับ

การเลี้ยงโคแต่ละประเภท โดยมีการแบ่งพื้นที่หรือบริเวณเพื่อสะดวกในการจัดการของโคแต่ละช่วงอายุ หรือขนาดตามความเหมาะสมหรือวัตถุประสงค์ของการเลี้ยง สร้างด้วยวัสดุที่คงทนถาวรง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา มีการระบายอากาศที่ดีและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและสัตว์พื้นโรงเรือนเป็นพื้นเรียบ ไม่ลื่น สามารถทำความสะอาดและจัดการได้โดยสะดวก มีระบบระบายน้ำที่ดี ไม่เป็นที่สะสมของสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นภายในโรงเรือน มีหลังคาหรือที่ให้ร่มเงารางอาหารสำหรับฟาร์มโคเนื้อทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย

3.3 การจัดการด้านอาหารและยารักษาโรค การจัดการจัดด้านอาหารสำหรับเลี้ยงโคเนื้อ เกษตรกรควรมีการเตรียมอาหารสำหรับเลี้ยงโคไม่ให้ขาด มีการปลูกหญ้าสำหรับเลี้ยง ซึ่งสามารถขายได้ด้วย มีการเตรียมหญ้าไว้ให้โคในช่วงหน้าแล้ง และหน้าฝน นอกจากนี้ควรมีการให้อาหารเสริมในรูปของอาหารเม็ด เสริมแร่ธาตุต่าง ๆ เพื่อให้เจริญเติบโตได้เต็มที่

3.4 การให้ความรู้เรื่องวิธีการเลี้ยงดูและโรคระบาด โดยกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้ออยากให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ ได้จัดการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด และการให้บริการในการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดแก่กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อด้วย

ภาพที่ 8 แสดงรางหญ้าโคเนื้อภายในคอก

ภาพที่ 9 แสดงจัดหาหญ้าสำหรับโค

ภาพที่ 10 แสดงโรงเรือนเก็บฟางอัดแท่ง

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปรารถน หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

1.1 ปัญหาด้านพันธุ์โค พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ยึดติดกับการเลี้ยงโคเนื้อแบบดั้งเดิมไม่มีต้นทุนใน การซื้อพันธุ์โคเนื้อมาเลี้ยง การผสมพันธุ์โคเนื้อขาดความรู้ในด้านการผสมพันธุ์โคเนื้อใช้วิธีการผสมพันธุ์โคเนื้อโดยใช้โคเนื้อที่มีอยู่มาผสมพันธุ์กันเอง ทำให้เกิดปัญหาเลือดชิดและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการผสมพันธุ์โคเนื้อ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุเทพ เหลาทอง และบุญชู ชมพูนุส ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการรับการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น พบว่า เกษตรกรต้องการรับการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก ได้แก่ การผสมพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ โรคและ

การป้องกันโรค อาหารและการให้อาหาร และด้านบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรค บริการถ่ายพยาธิ และบริการผสมเทียม (สุเทพ เหลาทอง และบุญชู ชมพูนุส, 2550)

1.2 ปัญหาด้านผลกระทบจากฤดูกาล ผลกระทบจากฤดูกาล เช่น ในช่วงหน้าแล้งทำให้ขาดแคลนหญ้าในการเลี้ยงโค ในช่วงหน้าฝน ที่มีฝนตกหนัก น้ำท่วมขังทำให้โคต้องยืนแช่น้ำเป็นเวลานาน ทำให้เกิดโรคเท้าเปื่อยได้ ฝนตกทำให้เกิดชะล้างของสารเคมีลงสู่ดิน และพืชที่โคกิน ทำให้เกิดอันตรายได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายซิม แสงโชติ และคณะ ได้วิจัยเรื่อง การใช้ใบกระถินสดเป็นอาหารเสริมโปรตีนสำหรับกระบือเลี้ยงด้วยยอดอ้อยอบแห้งกล่าวว่า ในฤดูแล้งถ้าโค-กระบือขาดหญ้าจะทำให้สัตว์สูญเสียน้ำหนัก และมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตในช่วงต่อการเจริญเติบโตในช่วงต่อไปด้วย (สายซิม แสงโชติ และคณะ, 2549)

1.3 ปัญหาด้านโรคระบาด ปัญหาโรคระบาดในโคเนื้อจะเกิดโรคระบาดในช่วงหน้าฝน เช่น โรคเท้าเปื่อยระบาด เกษตรไม่มีการป้องกันโรคระบาดอย่างถูกวิธี จะปล่อยให้โคเนื้อออกหากินตามธรรมชาติในสวนปาล์ม บางครั้งอาจมีเชื้อโรคต่าง ๆ ซ่อนอยู่ เกษตรไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่โค ทำให้ไม่มีภูมิคุ้มกันโรค เกิดโรคระบาดต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ จรัส สว่างทัฬห ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาการประกอบอาชีพเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรโดยวิธีการจัดการความรู้ กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในเขตอำเภอคูเมือง และอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการเลี้ยงโคเนื้อ ได้แก่ ไม่รู้เรื่องพันธุ์โค ขาดหญ้า อาหารสัตว์ ไม่มีความรู้ทางวิชาการในการจัดการ ขาดความรู้ในการป้องกันรักษาโรค (จรัส สว่างทัฬห, 2552)

2. วิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราน หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 การคัดเลือกโคเนื้อมาเลี้ยง การเลือกโคเนื้อต้องเป็นโคที่สมบูรณ์มีลักษณะโครงสร้างที่ดี และใหญ่ และโคไม่มีความบกพร่องทางร่างกาย การเลือกโคเพื่อมาทำแม่พันธุ์ ควรเลือกแม่โคที่ให้น้ำนมลูกดี เพราะตอนให้น้ำนมลูกๆ จะสมบูรณ์ ในการเลือกซื้อโคเข้ามาขุนควรพิจารณาเลือกซื้อพันธุ์โคที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโคขุนด้วย พันธุ์โคที่เหมาะสมในการนำมาขุนควรเป็นโคลูกผสมที่มีสายเลือดโคยุโรปอยู่ในช่วง 50 - 62.5% เพราะพบว่าโคที่มีสายเลือดของโคยุโรปอยู่สูงกว่านี้ จะมีปัญหาในการเลี้ยงในสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไชยา อัยสูงเนิน ได้ศึกษาเรื่อง เทคนิคและประสบการณ์เลี้ยงโคเนื้อ พบว่า การคัดเลือกโคเนื้อมาเลี้ยงมีจุดประสงค์เพื่อให้ได้พันธุ์ โคเนื้อที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ รูปร่าง จะต้องมีลักษณะตรงตามพันธุ์ และแสดงเพศที่สมบูรณ์อย่างชัดเจน ขนาดและอายุ ควรมีอัตราการเจริญเติบโตเร็วสัมพันธ์กับอายุ เพราะโคเนื้อที่โตเร็วยอมทำกำไรได้ดีกว่าโคที่โตช้า จึงไม่ควรนำโคที่มีขนาดตัวเล็กกว่าปกติมาทำพันธุ์ น้ำหนัก โคเนื้อที่มีการเจริญเติบโตที่ดี รวดเร็ว ย่อมมีน้ำหนักมาก และขายได้เร็วกว่าโคที่โตช้ามีน้ำหนักน้อย

โครงสร้างโคเนื้อที่จะต้องมีรูปทรงได้สัดส่วน ดูเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามแบบฉบับของโคเนื้อ และแสดงความเป็นเจ้าเนื้อ (ไชยา อัยสุนนิน, 2549)

2.2 การจัดการโรงเรือน การจัดการโรงเรือนของโคเนื้อ จะต้องตั้งอยู่ห่างจากชุมชน เนื่องจากกลิ่นของมูลโคอาจรบกวนเพื่อนบ้านได้ และคอกของโคจะต้องไม่มีน้ำท่วม ซึ่งอาจทำให้โคเกิดโรคได้ และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง คอกควรมีลักษณะโปร่ง ไม่ทึบ มีหลังคาเพื่อป้องกันฝน สอดคล้องกับการศึกษาของ สว่าง อังกูโร และผดุง สุตะชะ ได้ศึกษาเรื่องโรงเรือนสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้อง พบว่า รูปแบบโรงเรือนที่ดีย่อมส่งผลให้การเลี้ยงโคสะดวกสบาย อีกทั้งยังทำให้โคนั้นเจริญเติบโตได้ดีท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่อำนวยด้วยหากเจ้าของฟาร์มหมั่นเอาใจใส่ดูแลรักษาโรงเรือนให้ถูกหลักการสุขาภิบาลอยู่เสมอ (สว่าง อังกูโร และผดุง สุตะชะ, 2545)

2.3 การให้อาหาร โดยปล่อยให้โคกินหญ้าในพื้นที่สวนปาล์มของผู้เลี้ยงเอง หรือในสวนที่มีหญ้าสำหรับโคกินได้ และให้อาหารเม็ด และอาหารเสริมควบคู่กันไป เพื่อเพิ่มโปรตีนให้กับโคเนื้อ นอกจากนี้ในช่วงฤดูฝน น้ำท่วม ทำให้หญ้าตาย ผู้เลี้ยงโคเนื้อจะให้โคกินฟางอัดก้อนแทนหญ้าสด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศวรรณ สีลาสอน ได้ศึกษาเรื่องเทคนิคการจัดการเลี้ยงดูโคขุนระยะสั้น แบบประหยัด พบว่า การให้อาหาร โคที่เลี้ยงจะให้อาหารวันละ 2 ครั้ง เช้า - เย็น โดยจะให้ฟางข้าวที่ราดด้วย EM เจือจาง (EM เจือจาง: Em 2 - 3 ช้อนโต๊ะ/น้ำ 10 ลิตร ผสมให้เข้ากันจากนั้นสามารถนำไปใช้ได้ทันที) และอาหารโคเนื้อที่ทำเอง โดยให้กินไปพร้อม ๆ กัน (ทศวรรณ สีลาสอน, 2555)

2.4 การให้น้ำ สำหรับโคที่ปล่อยในสวนนั้นจะหากินเองในสวนปาล์ม สำหรับโคที่พบไปผูกก็ให้กินตอนเที่ยง และตอนเย็น ส่วนสำหรับโคที่นำมาขุนเพื่อจะขายนั้น ก็ให้กินตลอด โดยใส่ภาชนะไว้เพื่อให้โคกินได้ทั้งวันทั้งคืน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เมธา วรรณพัฒน์ ได้ศึกษาเรื่อง โภชนศาสตร์สัตว์เคี้ยวเอื้อง พบว่า แม้ว่าโคจะเจริญเติบโตได้ตามปกติด้วยการกินหญ้าหรืออาหารหยาบแต่เพียงอย่างเดียวก็ได้ แต่ก็ทำให้การเจริญเติบโตอยู่ในขีดจำกัด ในบางช่วงบางฤดู หญ้าอาจไม่สดและคุณภาพไม่ดีเช่นในฤดูแล้ง โคได้กินแต่หญ้าแก่และฟางเพียงอย่างเดียว ทำให้ โคผอมและขาดสารอาหาร ถ้าเราจะแบ่งประเภทต่าง ๆ ตามความต้องการของโคก็ได้แก่โปรตีน คาร์โบไฮเดรต น้ำ แร่ธาตุ ไขมัน และวิตามิน (เมธา วรรณพัฒน์, 2533)

2.5 การดูแลเลี้ยงดู กระบวนการเลี้ยง คือ การให้น้ำ ให้อาหารให้โคอิ่มตลอดทั้งวัน ตามที่โคต้องการ เพื่อให้โคโตเร็วให้โคพักผ่อนได้เต็มที่ ใช้จ่ายบำรุง ยาถ่ายพยาธิให้โคทุก 6 เดือน และยาไว้สำหรับโคเกิดป่วยขึ้นมา และให้แร่ธาตุให้โคกินอย่างสม่ำเสมอ คอกโคมีความสะอาดถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศวรรณ สีลาสอน ได้ศึกษาเรื่องเทคนิคการจัดการเลี้ยงดูโคขุนระยะสั้น แบบประหยัด พบว่า ผู้เลี้ยงต้องคอยหมั่นเดินตรวจดูรางน้ำ รางอาหาร และความสะอาดภายในคอกทุกวัน วันละ 3 ครั้ง (เช้า - กลางวัน - เย็น)

เพื่อให้โคมีอาหารกินตลอดเวลาและอยู่ในพื้นที่ ๆ สะอาด โคที่เลี้ยงก็จะมีสุขภาพจิตดี เลี้ยงง่าย โตเร็ว และเปอร์เซ็นต์เนื้อแดงสูง (ทศวรรณ สีลาสอน, 2555)

3. แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราม หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

3.1 การพัฒนาสายพันธุ์ ควรมีการสนับสนุนพันธุ์โคเนื้อลูกผสมให้แก่เกษตรกร มากยิ่งขึ้น เพราะมีเกษตรกรบางส่วนมีความต้องการโคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองมาผสมกับพันธุ์ลูกผสม แต่ไม่มีทุนซื้อพ่อพันธุ์โคเนื้อ หรือนำน้ำเชื้อลูกผสมมาใช้ในการผสมเทียม มีการอบรมเกี่ยวกับการผสมเทียมพันธุ์โค เพื่อจะนำความรู้มาใช้ทำเองได้ ให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มาช่วยพัฒนาสายพันธุ์ โดยการผสมเทียม หรือการใช้พ่อพันธุ์ในการผสมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมชาย ศรีพูล ได้ ศึกษาเรื่อง ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมในการเลี้ยงสัตว์แบบบูรณาการ ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า การพัฒนาสายพันธุ์สัตว์ในปัจจุบันมักจะรวมความถึงการคัดเลือก และผสมพันธุ์สัตว์ วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้สัตว์พันธุ์ใหม่ ๆ หรือได้สัตว์สายพันธุ์ที่ แข็งแรง ให้ผลตอบแทนสูง และให้ผลผลิตตรงกับความต้องการของตลาด (สมชาย ศรีพูล, 2559)

3.2 การพัฒนาโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะ โรงเรือนให้อยู่ในที่สูง มีอากาศถ่ายเท สะดวก ไม่มีน้ำท่วมขัง หรืออยู่ในที่อับเปียกชื้นอยู่ตลอดเวลา โรงเรือน สร้างให้เหมาะกับการเลี้ยง โคแต่ละประเภท โดยมีการแบ่งพื้นที่หรือบริเวณเพื่อสะดวกในการจัดการของโคแต่ละช่วงอายุ หรือขนาดตามความเหมาะสมหรือวัตถุประสงค์ของการเลี้ยง สร้างด้วยวัสดุที่คงทนถาวรง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา มีการระบายอากาศที่ดีและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและ สัตว์พื้นโรงเรือนเป็นพื้นเรียบ ไม่ลื่น สามารถทำความสะอาดและจัดการได้โดยสะดวก มีระบบ ระบายน้ำที่ดี ไม่เป็นที่สะสมของสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นภายในโรงเรือน มีหลังคาหรือที่ให้ร่มเงารอง อาหารสำหรับฟาร์มโคเนื้อทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ สว่าง อังกุโร และผดุง สุตะชะ ได้ศึกษาเรื่อง โรงเรือนสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้อง พบว่า รูปแบบ โรงเรือนที่ดีย่อมส่งผลให้การเลี้ยงโคสะดวกสบายอีกทั้งยังทำให้โคนั้นเจริญเติบโตได้ดีท่ามกลาง สิ่งแวดล้อมที่อำนวยด้วยหากเจ้าของฟาร์มหมั่นเอาใจใส่ดูแลรักษาโรงเรือนให้ถูกหลักการ สุขาภิบาลอยู่เสมอ (สว่าง อังกุโร และผดุง สุตะชะ, 2545)

3.3 การจัดการด้านอาหาร และยารักษาโรค การจัดการจัดด้านอาหารสำหรับ เลี้ยงโคเนื้อ เกษตรกรควรมีการเตรียมอาหารสำหรับเลี้ยงโคไม่ให้ขาด มีการปลูกหญ้าสำหรับ เลี้ยง ซึ่งสามารถขายได้ด้วย มีการเตรียมหญ้าไว้ให้โคในช่วงหน้าแล้ง และหน้าฝน นอกจากนี้มี ควรมีการให้อาหารเสริมในรูปของอาหารเม็ด เสริมแร่ธาตุต่าง ๆ เพื่อให้เจริญเติบโตได้เต็มที่ ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ นิรันดร์ เอื้องตระกูลสุข ได้ศึกษาเรื่อง โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง จากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ พบว่า การส่งเสริมและการสนับสนุน กรมปศุสัตว์ได้ สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ สนับสนุนหญ้า/อาหารสัตว์ ส่งเสริม

การปลูกหญ้าอาหารสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและพื้นที่การเลี้ยงสัตว์ (นิรันดร์ เอื่องตระกูลสุข, 2555)

3.4 การให้ความรู้เรื่องวิธีการเลี้ยงดูและโรคระบาด โดยกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้ออยากให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ ได้จัดการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด และการให้บริการในการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดแก่กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรันดร์ เอื่องตระกูลสุข ได้ศึกษาเรื่อง โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ พบว่า การส่งเสริมและการสนับสนุน กรมปศุสัตว์ได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การดูแลสุขภาพสัตว์ ด้านการควบคุม ป้องกัน และรักษาโรคสัตว์ ด้วยการส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันโรค การกำจัดพยาธิทั้งภายนอก - ภายใน การหน่วยรักษาพยาบาล คลินิกเกษตร โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จัดหัตถ์ในพื้นที่ที่จะเข้าตรวจเยี่ยมฟาร์ม เกษตรกรสม่ำเสมอ (นิรันดร์ เอื่องตระกูลสุข, 2555)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน วิธีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน และแนวทางส่งเสริม การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในสวนปาล์มน้ำมัน กรณีศึกษากลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราน หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านพันธุ์โคเนื้อเกษตรกรบางส่วนมีการเลี้ยงพันธุ์พื้นเมือง โดยพันธุ์โคเนื้อที่นำมาเลี้ยงจะได้มาจากรุ่นพ่อแม่ของเกษตรกรที่ให้เลี้ยงต่อ ๆ กัน และนิยมซื้อแม่โคมาเลี้ยง เพราะแม่โคสามารถให้ลูกโคได้ในปีถัดไป จึงทำให้ลูกโคที่ได้มีขนาดเล็ก เจริญเติบโตช้า ดังนั้นเกษตรกรควรหันมาเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมระหว่างพื้นเมืองกับพันธุ์บราห์มัน และพันธุ์พื้นเมืองกับไซโรเลส์ เพราะจะให้ผลผลิตสูงกว่า และเจริญเติบโตเร็วกว่า ส่วนผู้เลี้ยงโคเนื้อต้องศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านอาหาร การป้องกันโรคระบาด เพื่อนำความรู้มาใช้ในการเลี้ยงโคต่อไป และผู้เลี้ยงโคเนื้อ จะไม่ปลูกหญ้าไว้เลี้ยงโคเนื้อ ส่วนใหญ่จะปล่อยให้โคเนื้อกินหญ้าที่มีอยู่ในสวนปาล์ม ปล่อยให้โคกินหญ้าเองตามธรรมชาติ และบางส่วนไม่ใช้อาหารข้นในการเลี้ยง ควรเพิ่มพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ให้มากขึ้นเพื่อเป็นการลดขาดการแคลนหญ้า ดังนั้น ผู้เลี้ยงโคเนื้อต้องปลูกหญ้าภายในสวนปาล์ม เช่น หญ้าเนเปียร์ และหญ้าหว่ายซื้อ มีการสร้างโรงเรือนให้ห่างจากชุมชน เพื่อไม่ให้กลิ่นมูลโค รบกวนคนในชุมชน สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนในการแปรรูป เพื่อให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของตลาด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตุลควรเข้ามาส่งเสริมในการพัฒนาอาชีพ มีการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์อาหารโคในระดับตำบล เพื่อให้สมาชิกได้ซื้ออาหารโคในราคาที่ถูกลงที่ท้องตลาด และกรมปศุสัตว์ช่วยเหลือกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ โดยการพัฒนาพันธุ์ การผสมเทียม การฉีดวัคซีนป้องกัน และให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ครั้งต่อไป 1) ควบคู่การศึกษา การส่งเสริมการแปรรูปโคเนื้อ กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราม หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา 2) ควบคู่ศึกษา แนวทางการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งปราม หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านตุล อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- จรัส สว่างทัพ. (2552). การพัฒนาการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรโดยวิธีการจัดการความรู้ กรณีศึกษา กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ ในเขตอำเภอกุเมือง และอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์. ใน รายงานการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 17 และการสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่งานวิจัยสู่ชุมชน ครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ไชยา อัยสุนเนิน. (2549). เทคนิคและประสบการณ์เลี้ยงโคเนื้อ. นนทบุรี: ฐานเกษตรกรรม.
- ถาวร ถมมาลี และคณะ. (2553). สมรรถภาพการเจริญเติบโต คุณภาพซากและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการเลี้ยงโคพื้นเมืองของเกษตรกรรายย่อย จังหวัดยะลา ภายใต้ระบบเศรษฐกิจพอเพียง. ใน รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ทศวรรณ สีลาสอน. (2555). เทคนิคการจัดการเลี้ยงโคขุนระยะสั้น แบบประหยัด. เรียกใช้เมื่อ 24 ตุลาคม 2562 จาก <https://www.rakbankerd.com/agriculture/page.php?id=2334&s=tblanimal>
- นรินทร์ เอื้องตระกูลสุข. (2555). โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์. เรียกใช้เมื่อ 24 ตุลาคม 2562 จาก http://niah.dld.go.th/th/index.php?option=com_content&view=article&id=304:infectdiseasesurveillance&catid=126:diseaseforcase&Itemid=304
- ภัทรพงศ์ แสนศาลา. (2556). ความต้องการการส่งเสริมการผลิตและการตลาดโคเนื้อของเกษตรกรในจังหวัดอุดรธานี. วารสารเกษตรพระวรุณ, 10(2), 203 – 211.
- เมธา วรรณพัฒน์. (2533). โภชนศาสตร์สัตว์เคี้ยวเอื้อง. กรุงเทพมหานคร: ฟีนีพับลิชชิง.
- สมชาย ศรีพูล. (2559). ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมในการเลี้ยงสัตว์แบบบูรณาการ ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ , 13(38), 47-57.
- สว่าง อังกูโร และผดุง สุเดชะ. (2545). โรงเรือนสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้อง. เรียกใช้เมื่อ 24 ตุลาคม 2562 จาก <http://www.agi.nu.ac.th/science>
- สายขิม แสงโชติ และคณะ. (2549). การใช้ใบกระถินสดเป็นอาหารเสริมโปรตีนสำหรับกระบือเลี้ยงด้วยยอดอ้อยอบแห้ง . ใน รายงานผลงานวิจัยสาขาผลิตปศุสัตว์ (อาหารสัตว์) . กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

- สุเทพ เหลาทอง และบุญชู ชมพูสอ. (2550). การศึกษาความต้องการรับการส่งเสริมการเลี้ยงโค
เนื้อของเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการปศุสัตว์เขต 4, 11(23), 18-30.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2549). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.